

# Przekształcenie działalności, połączenia, przejęcia – skutki dla rozliczeń VAT

Wybór formy prowadzonej działalności zależy od podatnika. Decydują o tym różne względy, rozmiar działalności, kwestie podatkowe, rodzinne itp. Wybór formy przy rozpoczęciu działalności nie oznacza, że jesteśmy nim związani. Można zawsze go zmienić. Wywołuje on jednak skutki w rozliczeniu podatków, w tym VAT.

Zmieniając formę prowadzonej działalności, dzieląc dotychczasową spółkę albo łącząc się z innym podmiotem, następcą prawny przejmuje obowiązki poprzednika dotyczące rozliczenia VAT, korekty zaniżonego VAT należnego czy zawyżonego VAT naliczonego. Dochodzi również problem korekty danych na otrzymanych fakturach, możliwości skorzystania z ulgi na zakup kasy online. Następcą prawny ma też uprawnienia. Może odliczać VAT z faktur, z których nie odliczał go poprzednik, korygować zawyżony przez niego VAT czy korzystać z nadwyżki podatku naliczonego nad należnym.

## 1. Sukcesja podatkowa w przypadku zmiany formy działalności

Według art. 6 ustawy o VAT transakcje dotyczące przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części nie podlegają VAT. Jednocześnie skutki prawne następcy prawnego reguluje art. 91 ust. 9 ustawy o VAT, który określa obowiązek korekt podatku naliczonego przez nabywcę przedsiębiorstwa. Natomiast w art. 93–93c Ordynacji podatkowej zostały wskazane przypadki, gdy dochodzi do sukcesji podatkowej, to znaczy kiedy nabywca przedsiębiorstwa przejmuje prawa i obowiązki poprzedników.

**Tabela. Sukcesja podatkowa według Ordynacji podatkowej**

| Rodzaj przekształcenia                | Jak dochodzi do przekształcenia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Prawa i obowiązki nowo powstałej spółki                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1                                     | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 3                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Łączenie się spółek lub osób prawnych | 1. Osoba prawna zostaje zawiązana (powstaje) w wyniku łączenia się: <ul style="list-style-type: none"> <li>■ osób prawnych,</li> <li>■ osobowych spółek handlowych,</li> <li>■ osobowych i kapitałowych spółek handlowych.</li> </ul> 2. Osoba prawna łączy się przez przejęcie: <ul style="list-style-type: none"> <li>■ innej osoby prawnej (osób prawnych),</li> <li>■ osobowej spółki handlowej (osobowych spółek handlowych).</li> </ul> | Nowa spółka lub osoba prawna wstępuje we wszelkie prawa i obowiązki każdej z łączących się osób lub spółek: <ul style="list-style-type: none"> <li>■ przewidziane w przepisach podatkowych oraz</li> <li>■ wynikające z decyzji wydanych na podstawie przepisów prawa podatkowego.</li> </ul> |
| Przekształcenie osób prawnych         | 1. Osoba prawna zawiązuje się (powstaje) w wyniku: <ul style="list-style-type: none"> <li>■ przekształcenia innej osoby prawnej,</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Nowa spółka lub osoba prawna wstępuje we wszelkie prawa i obowiązki przekształcanej spółki albo osoby prawnej:                                                                                                                                                                                |